

Zaaknummer: 1490325

Raadsvergadering d.d. 13 februari 2024 agendapunt [11](#)

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 17 oktober 2023

Portefeuillehouder(s):	M.J.F.J. Thijsen H. Kuipers
Behandelend ambtenaar: Doorkiesnummer: E-mail adres:	A. Beving-ten Hove 753 a.beving-tenhove@tynaarlo.nl
Bijlage(n):	1 Brief Drents archief d.d. 27 juni 2023 2 Concept gemeenschappelijke regeling Drents Archief d.d. 12 oktober 2023

Onderwerp

Deelname gemeenschappelijke regeling RHC Drents Archief

Gevraagd besluit

Deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling RHC Drents Archief

Wat willen wij hiermee bereiken?

Op grond van de Archiefwet heeft de gemeente de taak om de onder haar berustende archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te houden. Hiermee wordt het cultureel erfgoed van de gemeente Tynaarlo en haar rechtsvoorgangers de gemeenten Eelde, Vries en Zuidlaren behouden. Het gaat hier om collecties fysiek archief die toegankelijk gemaakt zijn en zich in de archiefbewaarplaats van de gemeente bevinden. Er wordt regelmatig gebruik gemaakt van deze archieven door onderzoekers veelal vanuit onze gemeente maar ook vanuit daarbuiten. Digitale ontwikkelingen zorgen ervoor dat wij ook archief technisch hierop moeten zinspelen. Op 1 januari 2017 is het Handboek vervanging ingegaan. In dit handboek liggen de voorwaarden vast om papieren documenten om te zetten naar digitale documenten waardoor volledig digitale dossiervorming mogelijk werd in de gemeente Tynaarlo. We hebben ook voor dit digitaal archief de wettelijke taak om dit digitale erfgoed in goede geordende en toegankelijke staat te brengen en te houden. Om dit op een goede manier te organiseren moeten er in de nabije toekomst nog belangrijke besluiten worden genomen. Vooral het gebied van duurzaam beschikbaar houden van deze informatie. Voor onze organisatie wordt dit nog wel een uitdaging. Hoe zorgen we er voor dat we de juiste kennis en expertise in huis hebben en houden om eeuwigdurend deze digitale informatie beschikbaar te houden en tegen welke prijs. Naast de personele impact moet er ook ICT technisch van alles gebeuren om informatie eeuwigdurend in de lucht te houden.

Het Drents Archief houdt zich naast het beheer van veel fysieke rijkscollecties ook bezig met de ontwikkeling van een E-depot. De definitie van een E-depot is volgens het Nationaal archief; het geheel van organisatie, beleid, processen en procedures, financieel beheer, personeel, databeheer, databeveiliging en aanwezige hard- en software, dat duurzaam beheren en raadplegen van te bewaren digitale archiefbescheiden mogelijk maakt. Het streven van het Drents Archief is om het gehele Drentse digitale erfgoed beschikbaar te stellen voor een ieder die daar belangstelling voor heeft. Digitale informatie leent zich bij uitstek om vanuit "de luie stoel thuis" te doorzoeken. Voordat het zover is moet er vooraf veel geregeld worden om deze digitale klus te klaren en vooral toekomst gericht ook in de benen te houden. Het Drents archief heeft in haar bedrijfsvoering beleid opgesteld en een organisatie onderdeel neergezet die hiermee voortvarend aan de slag is gegaan. De middelen verkrijgt het Drents Archief op dit moment vanuit de gemeenschappelijke regeling met het Rijk en de gemeente Assen.

De afgelopen 2 jaar zijn aantal pilots opgestart vanuit 4 Drentse gemeenten en de provincie om een goed en werkend E-depot op poten te zetten. De pilots zijn voor het Drents Archief succesvol afgerond en hebben geleid tot ervaringen met uiteenlopende applicaties, verschillende soorten digitale archieven en diverse kwaliteiten van op te nemen materiaal. Zodra het E-depot van het Drents Archief live gaat, op 1 januari 2024, zouden we in principe onze digitale archieven, onder begeleiding van het Drents Archief, kunnen opnemen in hun E-depot. In plaats van zelf het wiel uit te vinden kunnen wij door aan te haken bij de organisatie van het Drents Archief gebruik maken van hun opgedane ervaringen en daardoor veel sneller de overstap maken naar archivering in een E-depot. Om deze dienst van het Drents archief wel of niet af te gaan nemen wordt op een later moment uitgewerkt en komen wij hiervoor nog bij u terug.

Op basis van de ervaringen uit de hiervoor genoemde pilots heeft het Waterschap Drents Overijsselse Delta eind september besloten om het E-depot af te nemen van het Drents Archief en heeft daarnaast ook besloten deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling.

Naast de gemeentelijke collecties zorgen de drie historische verenigingen en een aantal belangenvereniging in de kleine kernen die onze gemeente rijk is ook voor het in standhouden van het cultureel erfgoed van onze gemeenschap. De historische verenigingen en belangenverenigingen beperken zich tot de eigen directe omgeving. Dit is ook logisch omdat het hier vooral om vrijwilligers gaat die heel gedreven bezig zijn met de geschiedenis rondom het eigen "grondgebied" zoals dat historisch is ontstaan onder de voormalige gemeenten Eelde, Vries en Zuidlaren.

Om bekendheid en vindbaarheid van het waardevolle culturele bezit van deze verenigingen te vergroten kan het Drents Archief deze verenigingen ondersteuning bieden in het opzetten van projecten met als doel het historisch erfgoed onder de aandacht van een veel groter publiek te brengen.

Waarom komen we nu met dit voorstel?

Het Drents archief is genoodzaakt een nieuwe gemeenschappelijke regeling RHC Drents Archief aan te gaan. Omdat het Drents Archief zich vooral toelegt op het behoud van het complete Drents cultureel erfgoed, dus ook het erfgoed wat in beheer is bij de 12 Drentse gemeenten, is de directeur van het Drents Archief bij alle gemeenten langs geweest om vooral de nut en de noodzaak van deze gemeenschappelijke regeling onder de aandacht te brengen van de colleges. Voor het toekomstperspectief van deze belangrijke culturele organisatie wil het Drents Archief wel graag weten welke gemeenten deel willen nemen aan deze nieuwe gemeenschappelijke regeling.

Net als aan alle andere gemeenschappelijke regelingen zijn ook aan deze regeling kosten verbonden. De kosten voor deelname aan deze gemeenschappelijk regeling zijn laag, namelijk € 5000,- per jaar.

Dit komt doordat het Rijk, volgens de huidige afspraken, 66% van de kosten van het Drents Archief draagt. Dat blijft ze doen ook als ze uit de gemeenschappelijke regeling stapt. De reden hiervoor is dat het Rijk de verantwoordelijkheid voor het beheer van de Rijkscollectie, die is onder gebracht bij het Drents Archief, liefst binnen de grenzen van de provincie wil houden. Daardoor blijft het historisch cultureel erfgoed dicht bij voor onderzoekers en andere belangstellenden. Daarnaast betaalt de gemeente Assen een structurele bijdrage voor deelname aan de Gemeenschappelijke regeling en de diensten die het heeft ondergebracht bij het Drents Archief. Verder ontvangt het Drents Archief inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten, depotverhuur, educatie, publieksactiviteiten en projectsubsidies.

Wanneer we besluiten deel te nemen aan deze regeling en op enig moment besluiten een dienst af nemen van het Drents archief, zoals het hiervoor genoemde E-depot, is toegezegd dat de bijdrage voor de gemeenschappelijke regeling in mindering gebracht op de kosten voor de dienst. Wat de uiteindelijke kosten voor zo'n dienst zullen zijn valt niet onder dit voorstel, maar daar zal op het moment waarop dat gaat spelen een nieuw voorstel aan u worden voorgelegd. Wat we nu al wel weten is dat we in de toekomst financieel voordeel kunnen halen. De jaarlijkse bijdrage van € 5000,- wordt opgenomen in de nog vast te stellen Cultuurvisie 2024-2032. Voor de besluitvorming rondom deze Cultuurvisie komen we op een later moment bij u terug.

Wat ging er aan vooraf

Het RHC Drents Archief beheert een aanzienlijke analoge rijkscollectie historisch Drens erfgoed. Voor het beheren, ontsluiten en beschikbaar stellen van deze archieven zijn het Drents Archief, het Rijk en de gemeente Assen in 2005 een gemeenschappelijke regeling aangegaan. Het Rijk heeft in 2018, in de concepttekst voor de nieuwe Archiefwet 2021 opgenomen dat ze voornemens is uit de gemeenschappelijke regelingen met de

historische centra te stappen. Gelijktijdig zijn in de nieuwe Archiefwet voorwaarden opgenomen ten aanzien van het beheer van de rijkscollecties. De belangrijkste voorwaarde is dat dit beheer wordt uitgevoerd door een gemeenschappelijke regeling en daar staat dan tegenover dat het Rijk door middel van een specifiekere uitkering regelt dat er geen negatieve financiële gevolgen zijn in de nieuwe situatie. Zodra de nieuwe Archiefwet in werking treedt zou alleen de gemeente Assen overblijven en kan er geen sprake meer zijn van een gemeenschappelijke regeling. Het RHC Drents Archief roept nu alle Drentse gemeenten op om deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling om het Drents cultureel erfgoed in Assen te behouden zodat het binnen bereik blijft van de Drentse inwoners.

Hoe informeren we de inwoners?

De afdeling communicatie is betrokken bij de wijze waarop onze inwoners en historische verenigingen worden geïnformeerd.

Wanneer gaan we het uitvoeren?

De nieuwe gemeenschappelijke regeling RHC Drents Archief wordt in het tweede kwartaal van 2024 ondertekend door alle deelnemende partijen en wordt dan ook meteen van kracht.

Hoe zijn de financiën opgebouwd?

Deelname aan de gemeenschappelijke regeling RHC Drents Archief is nieuw beleid. De financiële middelen die hiervoor noodzakelijk zijn moeten via de perspectievennota 2025 voorgelegd worden. Het advies van de vakgroep Financiën is om binnen de huidige bestaande middelen hier gelden voor beschikbaar te stellen. Vanuit het team I&A zijn hiervoor geen middelen beschikbaar.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

drs. M.J.F.J. Thijsen,

burgemeester

P. Koekoek,

gemeentesecretaris

| Raadsbesluit nr. [11](#)

Betreft:

Raadsvoorstel Deelname gemeenschappelijke regeling Drents Archief

De raad van de gemeente Tynaarlo;

Overweging

Gelet op artikel

B E S L U I T:

Deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling Drents Archief

| Vries, [13 februari](#) 2024

De raad voornoemd,

drs. M.J.F.J. Thijsen, voorzitter

R.J. Puite, griffier